

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY

ul. Żłota 6, 27 – 200 Starachowice
tel: 41 274 62 67 | 41 275 45 86 | fax: 41 274 62 67 wew. 23,
e-mail: psse.starachowice@pis.gov.pl | psse.starachowice@wsse-kielce.pl | www: psse-starachowice.pl

Starachowice, dnia 15.03.2024 r.

Znak: NHS.9020.4.5.2024

Obszarowa ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia na terenie powiatu starachowickiego

Urzędowy nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia sprawowany jest na terenie powiatu starachowickiego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Starachowicach. Podstawę oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia w 2023 r. stanowiły wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Wszystkie ujęcia wody na nadzorowanym terenie oparte są na wodach podziemnych. W minionym roku sieć wodociągowa była regularnie monitorowana w oparciu o ustalone harmonogramy poborów próbek w wytypowanych 70 punktach kontrolnych rozmieszczonych na terenie całego powiatu.

W porównaniu do roku 2022 w związku ze zlikwidowaniem ujęcia wody w Wielkiej Wsi w gminie Wąchock - zmniejszyła się liczba nadzorowanych urządzeń wodociągowych. W powiecie starachowickim funkcjonowało 6 wodociągów publicznego zaopatrzenia dostarczających wodę do spożycia do poszczególnych gmin: Mirzec, Brody, Pawłów, Wąchock – obszar wiejski oraz miast: Starachowice i Wąchock. Odbiorcy wcześniej zaopatrywani w wodę do spożycia ze zlikwidowanego ujęcia w Wielkiej Wsi, obecnie korzystają z wody produkowanej przez ujęcie wody w Ratajach. Producentami wody zaopatrującymi ludność są następujące podmioty:

- **Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Starachowicach** korzystające z głębinowych ujęć wody w Trębowcu oraz Ratajach. Podmiot ten zaopatruje w wodę w całości gminy Mirzec i Starachowice, większość gminy Brody (z wyjątkiem odbiorców zaopatrywanych przez ujęcie wody w Krynkach) gminę Wąchock z wyjątkiem miejscowości Parszów zaopatrywanej przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Skarżysku - Kamiennej nad którym nadzór sprawuje Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Skarżysku - Kamiennej, który potwierdził jakość wody jako zgodną z obowiązującymi przepisami w tamtejszej miejscowości. Produkcja wody w 2023 roku dla poszczególnych ujęć wody wyniosła:

Ujęcie wody w Trębowcu - 4 229 704 m³/rok – 11 588 m³/24h

Ujęcie Rataje – 193 410 m³/rok – 530 m³/24h

- **Gminny Zakład Usługowo – Inwestycyjny w Pawłowie** z siedzibą w Brzeziu. Podmiot ten dostarcza wodę mieszkańcom gminy Pawłów. Gmina ta zaopatrywana jest w wodę z trzech własnych ujęć głębinowych: w Bronkowicach, Szerzawach oraz Świślinie. Kilkanaście gospodarstw w miejscowości Pokrzywnica – Wymysłów oraz Szeligi jest zaopatrywana z ujęć wody podziemnej w Waśniowie należącym do Gminy Waśniów i będącym pod nadzorem Państwowego Powiatowego

niepodległa

Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim potwierdzającego odpowiednią jakość wody pochodzącej z tego ujęcia w. Sieć wodociągowa zaopatrywana w wodę z ujęcia w Szerzawach jest dodatkowo wspomagana wodą produkowaną przez ujęcie w Ambrożowie. Gminny Zakład Usługowo – Inwestycyjny w Brzeziu na poszczególnych ujęciach wody wyprodukował:

Ujęcie wody Bronkowice – 260 199 m³/rok – 713 m³/24h

Ujęcie wody Szerzawy – 259 789 m³/rok – 711,75 m³/24h

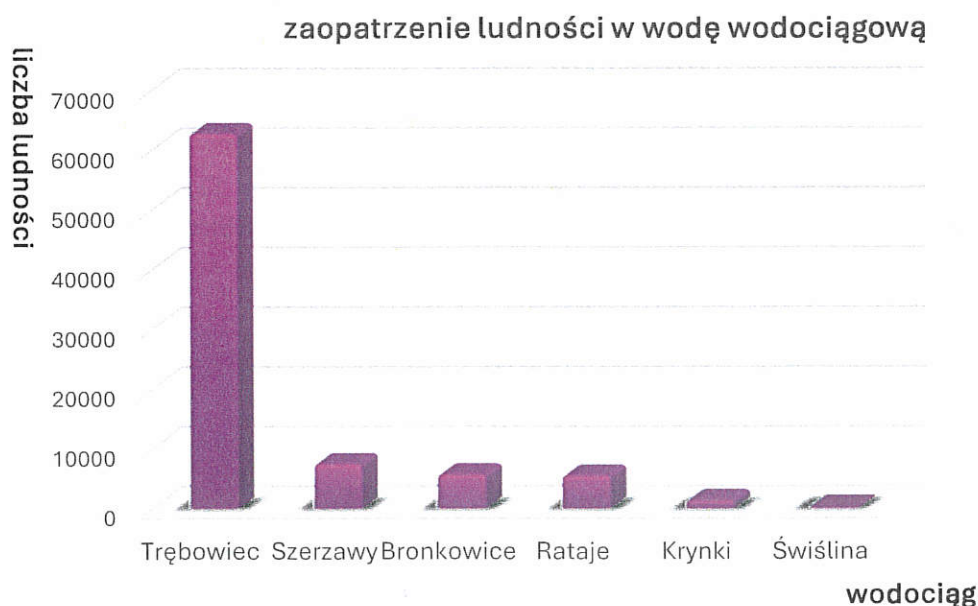
Ujęcie wody Świślina – 7 431 m³/rok – 20,36 m³/24h

Ujęcie wody Ambrożów – 14 826 m³/rok – 40,62 m³/24h

• **Zakład Gospodarki Komunalnej w Brodach** zaopatrujący mieszkańców miejscowości Krynki oraz Brody ul. Radomska do mostu na rzece Kamiennej, Starachowicka, Ostrowiecka, Jarzębinowa, Jaśminowa, Leszczynowa, Zielna, Stanisława Staszica, Apteczna, Lipowa, Parkowa. Produkcja wody wyniosła:

Ujęcie wody Krynki - 44 554 m³/rok – 122 m³/24h

Udział poszczególnych wodociągów publicznych w zaopatrzeniu stałych mieszkańców w wodę do spożycia w powiecie starachowickim przedstawia poniższy wykres i tabelę:

Wodociąg	Szacunkowa liczba obsługiwanej ludności	Długość sieci wodociągowej w [km]
<i>Trębowiec</i>	62 900	426
<i>Szerzawy</i>	7 600	123,24
<i>Bronkowice</i>	5 800	58,4
<i>Rataje</i>	5 600	53,25
<i>Krynki</i>	1 500	7,53
<i>Świślina</i>	260	2,6

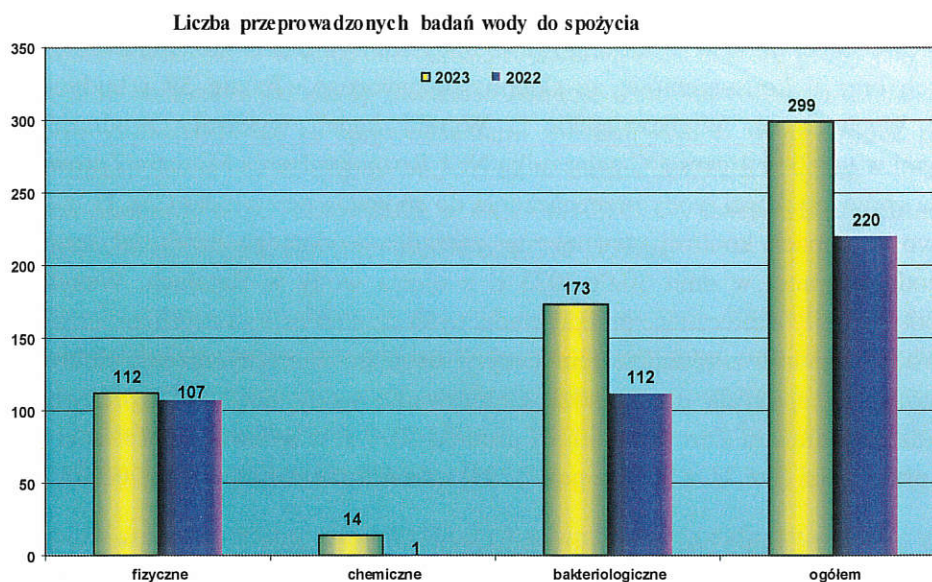
		Liczba urządzeń dostarczających wodę						Liczba ludności zaopatrywanej w wodę (w tys.)	
		według ewidencji w 2023 r.	w tym skontrolowanych	Odpowiadająca wymaganiom	nie odpowiadająca wymaganiom mikrobiologicznym	nie odpowiadająca wymaganiom fizykochemicznym	nie odpowiadająca wymaganiom dla substancji promieniotwórczych	odpowiadająca wymaganiom	nie odpowiadająca wymaganiom ogółem
		1	2	3	4	5	6	7	8
Wodociągi o produkcji [m ³ /24h]	≤100	1	1	1	0	0	0	0,260	0
	101-1000	2	4	4	0	0	0	20,500	0
	1001-10000	3	0	0	0	0	0	0	0
	10001-100000	4	1	1	0	0	0	62 900	0
	>100000	5	0	0	0	0	0	0	0
A. wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę - ogółem		6	6	6	0	0	0	83 660	0
B. Inne podmioty zaopatrujące w wodę		1	1	1	0	0	0	0,318	0

Oprócz wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, nadzorem sanitarnym został objęty także wodociąg Zakładów Górniczo -Metalowych „Zębice” w Zębcu gm. Brody - jako indywidualne ujęcie wody dostarczające wodę do budynków użyteczności publicznej. Zaopatruje on około 318 osób. Są to pracownicy ZGM oraz pracownicy podmiotów gospodarczych korzystających z pomieszczeń biurowych i hal produkcyjnych. Woda dostarczana do obiektów użyteczności publicznej przez to urządzenie spełnia wymagania mikrobiologiczne określone w części A oraz chemiczne określone w części B załącznika nr 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

niepodlega

Uzdatnianie wody stosowane jest przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Starachowicach i dotyczy wody pochodzącej z ujęcia w Trębowcu. Sieć wodociągowa zaopatrywana w wodę z ujęcia w Wielkiej Wsi została zasilona wodą pochodzącą z ujęcia wody w Ratajach, która posiada bardziej optymalne parametry chemiczne oraz nie wymaga ich korekty poprzez uzdatnianie. Woda głębinowa z ujęcia w Trębowcu wymaga uzdatniania ze względu na podwyższoną zawartość żelaza oraz manganu. Uzdatnianie w tym przypadku polega na filtrowaniu filtrami o złożu antracytowo-kwarcowym i przepływie grawitacyjnym. Chemiczne środki uzdatniania nie muszą być stosowane. W razie wystąpienia zanieczyszczeń mikrobiologicznych woda zostanie poddana chlorowaniu podchlorynem sodu powstałym w drodze elektrolizy chlorku sodu (soli kuchennej). System wytwarzania i dozowania dezynfektanta jest zintegrowany z systemem automatyki ujęć. W przypadku pozostałych ujęć w powiecie starachowickim woda surowa spełnia wszystkie normy wody do spożycia i jest wprowadzana do sieci wodociągowej bez konieczności uzdatniania. W razie stwierdzenia pojawienia się mikroorganizmów w wodociągu - nastąpi chlorowanie wody podchlorynem sodu w wyznaczonych punktach na wodociągach.

W zakresie prowadzonego monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi jak co roku podstawą oceny jakości wody dostarczanej odbiorcom były wyniki badań laboratoryjnych próbek wody pobieranej przez przedstawicieli PPIS w Starachowicach z punktów czerpalnych wyznaczonych na stałe punkty kontrolne, w miejscach pozwalających na ocenę skuteczności procesu uzdatniania oraz na ocenę wody wprowadzonej i dystrybuowanej do odbiorców. W laboratoriach wykonuje się badania parametrów w zakresie grupy A i B załącznika nr 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294), dostarczając informacji niezbędnych do oceny, czy spełnione są wszystkie wymagania określone w tym rozporządzeniu. Zakres badań monitoringu jakości wody obejmuje parametry mikrobiologiczne, fizykochemiczne, organoleptyczne a także związki toksyczne, rakotwórcze, mutagenne i promieniotwórcze. Na podstawie uzyskanych wyników badań laboratoryjnych próbek wody, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Starachowicach wydaje oceny o przydatności, warunkowej przydatności lub braku przydatności wody do spożycia. Ponadto w kompetencjach Państwowej Inspekcji Sanitarnej leży kontrola stanu zabezpieczenia ujęć wody oraz kontrola stacji uzdatniania wody w zakresie stanu sanitarno-higienicznego. W ramach monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w 2023 roku wykonano w Oddziale Laboratoryjnym Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Starachowicach ogółem **299** badań, w tym: **112** fizycznych, **14** chemicznych i **173** badania bakteriologiczne.

Próbki wody pobierane były zgodnie z zatwierdzonymi rocznymi harmonogramami, z częstotliwością zależną od wielkości produkcji wody, a badania w ramach kontroli urzędowej wykonywane były przez Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Starachowicach w zakresie parametrów grupy A oraz Oddział Badań Higieny Środowiska Laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Kielcach w zakresie parametrów grupy A i B załącznika nr 2 rozporządzenia. W ramach kontroli wewnętrznej zarządcy wodociągów przedstawili łącznie **183** sprawozdania z badań wykonanych zgodnie z zaplanowany harmonogramem. Badania w ramach kontroli wewnętrznej dostawców wody przeprowadzane były w Oddziale Laboratoryjnym Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Starachowicach, a także w Laboratorium Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Starachowicach, Laboratorium Badawczym GBA POLSKA Sp. z o. o. w Legionowie, SGS Polska Sp. z o. o. Laboratorium Środowiskowym w Pszczynie, ALS Poland Sp. z o.o. w Skoczowie, EKO-PROJEKT W. Z. Żywczyk Spółka Jawna w Ostrowcu Świętokrzyskim oraz Przedsiębiorstwie Geologicznym Sp. z o. o. w Kielcach. Wszystkie wymienione laboratoria posiadają aktualne certyfikaty Polskiego Centrum Akredytacji oraz system jakości zatwierdzony przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów

W dniu 30.06.2023 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Starachowicach wpłynęło pismo Prezesa PWiK Sp. z. o. o w Starachowicach ul. Iglasta 5 w sprawie stwierdzenia niezgodność parametrów jakości wody z dopuszczalnymi wartościami określonymi w załączniku nr 1C tab. 1 lp. 1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Próbka wody pobrana była w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej zgodnie z zaplanowanym harmonogramem. W próbce pobranej z ujęcia wody w Ratajach stwierdzono śladową ilość bakterii grupy *coli* w ilości 5 jtk/100ml. Jednocześnie badania wykluczyły obecność bakterii chorobotwórczych *Escherichia coli* oraz *enterokoków*. Po przeprowadzeniu przez zarządcę wodociągu

działań naprawczych, w dniu 03.07.2023 r. w ramach urzędowej kontroli jakości wody pobrano próbki wody wprowadzanej do sieci wodociągowej z budynku hydroforni zlokalizowanego na terenie ujęcia w Ratajach oraz u konsumentów: ze sklepu spożywczego Rataje 39 i budynku Urzędu Miasta i Gminy Wąchock ul. Wielkowiejska 1. Wyniki badań wykazały zgodność z wymaganiami określonymi w tabeli nr 1 części C załącznika Nr 1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Dodatkowo w ramach kontroli wewnętrznej zarządca wodociągu przekazał sprawozdanie z badań próbki wody pobranej w dniu 30.06.2023 r. z ujęcia wody w Ratajach. Wszystkie sprawozdania z badań potwierdziły skuteczność przeprowadzonych działań naprawczych zmierzających do poprawy jakości wody. Zgodnie z zarządzeniem decyzji usunięto zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Chlorowanie wody dawkami zgodnymi z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) zakończone zostało w dniu 02.07.2023 r.

W sprawozdaniu z badań próbki wody pobranej ze Szkoły Podstawowej w Stawie Kunowskim ul. Szkolna 6; 27-230 Brody, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Starachowicach stwierdził w dniu 25.09.2023 niezgodność parametrów jakości wody z dopuszczalnymi wartościami określonymi w załączniku nr 1C tab. 1 lp. 1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Próbką wody pobrana była w ramach kontroli urzędowej prowadzonej zgodnie z zaplanowanym harmonogramem. W próbce stwierdzono śladową ilość bakterii grupy *coli* w ilości 8 jtk/100ml. Jednocześnie badania wykluczyły obecność bakterii chorobotwórczych *Escherichia coli* oraz *enterokoków*. W dniu 25.09.2023 r. w ramach urzędowej kontroli jakości wody pobrano próbki wody z okolicznych punktów. Wyniki badań jakości wody próbek pobranych ze Szkoły Podstawowej w Brodach ul. Szkolna 77, Szkoły Podstawowej w Rudniku ul. Ostrowiecka 42, Domu Pomocy Społecznej Relax w Brodach ul. Wójtowska 62 - były zgodne z wymaganiami określonymi w tabeli nr 1 części C załącznika Nr 1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Dodatkowo w ramach kontroli wewnętrznej zarządca wodociągu przekazał sprawozdania z badań próbek wody pobranych w dniu 25.09.2023 r. z przepompowni PWiK ul. Iglasta 5 Starachowice, zbiornika wody nr. 3 w Górkach Brodzkich oraz Szkoły Podstawowej w Rudniku, które również potwierdziły należytą jakość wody. Sprawozdania z badań próbek wody pobranych w dniu 25.09.2023r. z budynku Szkoły Podstawowej w Stawie Kunowskim wykazały śladowe ilości wskaźnikowych bakterii grupy *coli* w ilości 1 jtk/100ml. W związku z prawidłowymi wynikami badań jakości wody doprowadzanej siecią wodociągową do Szkoły Podstawowej w Stawie Kunowskim, uznano że śladowe zanieczyszczenie dotyczyło tylko budynku szkoły. W ramach działań zmierzających do przywrócenia jakości wody zgodnej z normami rozporządzenia w tym obiekcie - w dniach 26 i 27.09.2023 r. z pomocą przedstawicieli PWiK Sp. z o. o. prowadzone było płukanie sieci wewnętrznej. Po zakończeniu tych czynności zostały wykonane badania jakości wody potwierdzające ich skuteczność.

W sprawozdaniu z badań próbki wody pobranej z biurowca ZGM „Zębice” w Zębcu, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Starachowicach w dniu 04.10.2023 r. stwierdził niezgodność parametrów jakości wody z dopuszczalnymi wartościami określonymi w załączniku nr 1C tab. 1 lp. 1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Próbką wody pobrana była

niepodlega

w ramach kontroli urzędowej prowadzonej zgodnie z zaplanowanym harmonogramem w dniu 02.10.2023 r. W próbkę stwierdzono w dniu 04.10.2023 r. śladową ilość bakterii grupy *coli* w ilości 5 jtk/100ml. Jednocześnie badania wykluczyły obecność bakterii chorobotwórczych *Escherichia coli* oraz *enterokoków*. Po zapoznaniu się ze sprawozdaniami z badań jakości wody próbek pobranych z punktów poboru zlokalizowanych na ujęciu wody oraz w biurowcu ZGM „Zębiec” - Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Starachowicach w dniu 06.10.2023 r. stwierdził przydatność wody do spożycia po przeprowadzeniu płukania sieci biurowca ZGM „Zębiec”

W powyższych sprawach wydano 3 decyzje administracyjne stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia i zobowiązujące jednocześnie wójtów gmin oraz zarządcę wodociągu zakładowego w Zębcu do przekazania odbiorcom wody stosownych informacji w tym zakresie. PPIS w Starachowicach przesłał komunikaty o warunkowej przydatności wody do spożycia stronom zobowiązanym do informowania odbiorców wody.

Do PPIS w Starachowicach w roku 2023 nie wpłynęły żadne informacje, aby na terenie powiatu wystąpiły jakiegokolwiek negatywne skutki zdrowotne spożywania wody.

Podsumowanie

Dzięki regularnie prowadzonemu nadzorowi oraz na podstawie pozyskiwanych wyników badań wody w ramach kontroli urzędowej i kontroli wewnętrznej stwierdza się, że mieszkańcy powiatu starachowickiego korzystają z wody do spożycia o jakości odpowiadającej stawianym jej wymaganiom. Prowadzenie nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi przez Państwową Inspekcję Sanitarną jest jedną z najistotniejszych kwestii. Ma na celu zapewnienie mieszkańcom powiatu starachowickiego wody o jak najlepszej jakości. Poprzez badania laboratoryjne daje odpowiedź jaki skład fizykochemiczny i mikrobiologiczny ma woda dostarczana mieszkańcom powiatu. Bieżąca kontrola pozwala na potwierdzenie, że mieszkańcy korzystają z wody o jakości zgodnej z wymaganiami stawianymi przez przepisy krajowe oraz pozwala na wychwycenie sytuacji, w których dochodzi do pogorszenia jakości wody. Wówczas podejmowane są czynności, które zmierzają do rozpoznania i wyeliminowania przyczyny nieodpowiedniej jakości wody a w konsekwencji dostarczanie wody o odpowiednich parametrach.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Starachowicach w oparciu o podjęte i przedstawione czynności związane z nadzorem sanitarnym nad jakością wody dokonywał oceny pobranych w 2023 r. próbek wody i na podstawie uzyskanych wyników wydał 1 obszarową ocenę dotyczącą jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dla powiatu starachowickiego, 5 obszarowych ocen dotyczących gmin: Starachowice, Mirzec, Pawłów, Wąchock i Brody, 8 okresowych ocen jakości wody stwierdzających jej przydatność do spożycia przez ludzi z poszczególnych wodociągów (w tym 2 dotyczące wodociągu Trębowiec ze względu na jego wyższą produkcję). Mieszkańcy powiatu starachowickiego są zaopatrywani w wodę wolną od mikroorganizmów chorobotwórczych, pasożytów w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego oraz substancji chemicznych w ilościach zagrażających zdrowiu, a także nie posiadającą agresywnych właściwości korozyjnych, która spełnia wymagania mikrobiologiczne określone w części A oraz chemiczne określone w części B załącznika nr 1 rozporządzenia Ministra

Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi
(Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Kierownik Oddziału
Nadzoru Sanitarnego

H Szary
Halina Szary

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Starachowicach

Ewa Dróżdż
Specjalista w dziedzinie zdrowia publicznego

Otrzymuje:

1. Starosta Starachowicki ul. dr Władysława Borkowskiego 4; 27-200 Starachowice
2. aa AJ 2024.03.15